

Inventaris van het archief van P. Robbers

Levensjaren 1906-1971 (1917-1971)

Samengesteld door Peter S. Heslam

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 350
1988

Inleiding

Inleiding	3
Ds. P. Robbers, 1906-1971	3
Over het archief	4
Inventaris	5
A. Persoonlijk leven	5
Zijn overlijden, 1971	5
B. Opleiding	5
Lagere- en middelbare school	5
Jeugdvereniging	6
Vrije Universiteit	6
C. Loopbaan	6
a. Predikant	6
Beroepingen	6
Kerkelijke vergaderingen	7
Preken, preekaantekeningen en preekroosters	7
Kerkbodes	8
Contacten met gemeenteleden en collega's	8
Contacten met hoogleraren aan de	
Vrije Universiteit	9
Ambtsjubilea	10
b. Overige werkzaamheden	10
Oranje-vereniging	10
Bijzonder Vrijwillige Landstorm	10
Duitse bezetting	10
Gereformeerd Jeugdverband Rotterdam-	
Centrum	10
Leraar Godsdienstonderwijs	11
Nederlands Christelijke Reisvereniging	11
Publicist	11
D. Overige	12
Register	13

Inleiding

Ds. P. Robbers, 1906-1971

Robbers werd op 1 augustus 1906 in Amsterdam geboren. Hij bezocht de lagere school in Sloterdijk en van 1919 tot 1924 was hij leerling op het Gereformeerd Gymnasium te Amsterdam.

Als student aan de Vrije Universiteit te Amsterdam (vanaf 1924) werd hij lid van het studentencorps en van het dispuut 'Demosthenes'. Na in 1930 zijn kandidaatsexamen theologie te hebben gehaald werd hij in 1931 hulp-prediker van de gereformeerde kerk te Wieringen, waar hij voornamelijk onder de Zuiderzee-arbeiders werkte.

In februari 1934 werd hij predikant te Zuidland. Tijdens zijn elf-jarig verblijf in Zuidland was hij scriba voor de Particuliere Synode van Zuid-Holland-zuid.

Op 1 mei 1946 werd Robbers bevestigd als predikant van de gereformeerde kerk van Rotterdam-Centrum, waaraan hij vijfentwintig jaar verbonden bleef. In 1946 werd hij voorzitter van het Gereformeerd Jeugdverband Rotterdam-Centrum als opvolger van ds. N. Buffinga. Toen hij het jaar daarop als vrijgekozen bestuurslid werd geïnstalleerd, had hij al een jeugdverbandslied geschreven met de titel 'Wat we zijn en wat we willen'. De gezamenlijke doelstelling van het Jeugdverband legde hij hierin als volgt uit:

Wat we willen, dat is: leven naar het Heilige Woord van God;
En het is ons eerlijk streven, om te eren Zijn gebod.

Het jeugdwerk moest bevorderd worden door bewuste teamvorming en versterking van de activiteiten.

Vanwege de aandacht die het wijkwerk opeiste moest Robbers in 1954 zijn voorzitterschap van het jeugdverband neerleggen. Zijn officiële afscheid vond plaats op 6 maart van dat jaar in de Nieuwe Oosterkerk te Rotterdam, waarbij een aantal van zijn eigen liederen werd gezongen.

Behalve met het jeugdwerk hield Robbers zich bezig met het schrijven van enkele publicaties o.a. het catechisatieboekje *Jong geleerd, oud gedaan*. Verder werkte hij onder de schippers in Rotterdam en werd door de Generale Synode van Assen (1957-1958) benoemd tot voorzitter van het generale deputaatschap voor de geestelijke arbeid onder de schippers. Ook was hij secretaris van de decentralisatiecommissie van de gereformeerde kerk in Rotterdam.

Naast de reeds genoemde werkzaamheden kreeg Robbers voor het schooljaar 1962-1963 een aanstelling bij de Christelijke Uitgebreide Technische School te Rotterdam als leraar godsdienst. Ook werd hij reis leider bij de Nederlands Christelijke Reis Vereniging.

Na een korte ziekte overleed Robbers op 1 januari 1971. Zijn uitvaartdienst vond plaats in de Statensingelkerk in Rotterdam en werd geleid door

Ds. A. Reen,^{*} die tijdens de ziekte van Robbers en na zijn overlijden als predikant diens wijk waarnam.

Over het archief

Het archief is ongeordend aangetroffen. Het is bij de ordening onderverdeeld in vier onderwerpen: stukken betreffende Robbers' persoonlijke leven, zijn opleiding, zijn loopbaan en overige stukken. Binnen deze onderwerpen is de chronologische volgorde aangehouden.

Het grootste gedeelte van het archief bestaat uit stukken die direct betrekking hebben op zijn werkzaamheden als predikant en het merendeel daarvan bestaat uit preken en preekaantekeningen, die een periode van ongeveer veertig jaar beslaan.

Een ander belangrijk onderdeel van het archief vormen de stukken betreffende Robbers' werkzaamheden als publicist. Er zijn verschillende artikelen van Robbers te vinden die inzicht geven in zijn gedachtenwereld. Het archief bevat weinig correspondentie.

Deze inventaris werd door Peter S. Heslam geschreven in het kader van een uitwisselingsprogramma tussen de Universiteit van Hull, Engeland en de Vrije Universiteit. Hij studeerde in 1987 en 1988 aan de Vrije Universiteit en heeft stage gelopen bij het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (1800-heden).

In augustus 2001 werd bij opruimwerkzaamheden een omslag stukken aangetroffen die ten onrechte nog niet aan het archief was toegevoegd. Deze omslag is als nummer 116 in het archief opgenomen.

^{*} Zie ook: 'P. Robbers', In Memoriam door A. Reen, *Jaarboek 1972 van de gereformeerde kerken in Nederland*, pag. 482.

Inventaris

A. Persoonlijk leven

- 1 Persoonlijke brieven, 1930-1970.
1 omslag
- 2 Brieven betreffende zijn huwelijk met Anna Piernella Schuyff, 1934.
1 omslag
- 3 Reisverslagen, 1958.
1 deel
- 4 Stukken betreffende zijn vijfentwintigjarig huwelijksfeest, 1959.
1 pak
- 5 Lieder en muziek van P. Robbers en door hem verzamelde liederen en muziek, z.d.
1 omslag
- 6 Foto's van familie en vrienden, z.d.
1 deel
- 7 Foto van P. Robbers, dubbel, z.d.
1 omslag

Zijn overlijden

- 8 Stukken betreffende zijn overlijden, 1971.
1 omslag
- 9 Condoleantieregisters, 1971.
7 delen
- 10 Aantekeningen gemaakt door A.P. Robbers-Schuyff, 1971.
1 deel

B. OPLEIDING

- 11 **Lagere- en middelbare school**
Getuigschrift lager onderwijs, 1920.
1 stuk

- 12 Rapporten van Robbers als leerling aan het Gereformeerd
Gymnasium te Amsterdam, (IIe tot IVe klas), 1920-1924.
4 delen
- 13 Brief van een mede-leerling betreffende het schoolleven, 1923.
1 stuk
- Jeugdvereniging**
- 14 Aantekeningen van ringvergaderingen, 1917-1922.
1 deel
- Vrije Universiteit**
- 15 Stukken betreffende de inschrijving, 1924.
1 omslag
- 16 Uitnodiging om lid te worden van verschillende dispu-
ten van het studentencorps, z.d.
1 omslag
- 17 Bewijs van inschrijving bij het studentencorps, z.d.
1 stuk
- 18 Oorkonde en foto's betreffende zijn lidmaatschap van het dis-
puut 'Demosthenes', 1924 en z.d.
1 omslag
- 19 Stukken betreffende zijn studie, 1925 en 1930.
1 omslag
- 20 Stukken betreffende een lente-reünie van leden van het studen-
tencorps, z.d.
1 omslag
- 21 Vrijstelling van dienstplicht, z.d.
1 stuk

C. LOOPBAAN

a. Predikant

Beroepingen

- 22 Brief betreffende zijn benoeming tot hulpprediker van de gere-
formeerde kerk te Wieringen, 1931.
1 stuk
- 23 Stukken betreffende zijn beroep naar Zuidland, 1934.
1 omslag

- 24 Stukken betreffende zijn beroep naar Rotterdam, 1946.
1 omslag
- Kerkelijke vergaderingen**
- 25 Acta der Particuliere Synode van Zuid-Holland, 1944-1945.
2 delen
- 26 Aantekeningen van een vergadering van een kerkeradsvergadering, 1959.
1 stuk
- 27 Brieven van C. Buitelaar aan de kerkeraad van Rotterdam-Centrum, waarin hij zijn mening uitspreekt over de Synode van Assen (1965-1967), z.d.
1 omslag
- 28 Rapport van de deputaten voor advies inzake de leeruitspraak van de Synode van Assen (1926) aan de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, met aantekeningen, dubbel, 1967.

1 omslag
- 29 Agenda voor een vergadering, met aantekeningen, 1970.
1 omslag

Preken, preekaantekeningen en preekroosters

- Preken**
- 30 Ochtendpreek, 1945
1 omslag
- 31 Preek met liturgie voor een huwelijksinzegening, 1957.
1 omslag
- 32 Preek naar aanleiding van de moord op R.F. Kennedy, 9 juni 1968.
1 omslag
- 33 Preken met liturgie van de 'Alledagkerk' in de Sint Laurenskerk, Rotterdam, 1969.
2 omslagen
- 34-38 Preken, z.d.
4 omslagen en 1 deel
- 34 Lucas 12 : 35-36
 - 35 Filipenzen 3 : 12-14
 - 36 Psalm 78 : 38-39
 - 37 Jeremia 31 : 31-34
 - 38 Zacharia 4

- 39 Adventpreek en Robbers' laatste preek op cassettebandje, z.d.
1 omslag
- Preekaantekeningen en preekroosters**
- 40-60 Preekaantekeningen en -roosters, 1930-1971.
166 delen en 23 omslagen
- 40 1930-1931.
 - 41 Voor Hervormingsdag, 1931.
 - 42 1934-1936.
 - 43 1935-1940.
 - 44 1936-1944.
 - 45 'De roeping die blijft', 1941.
 - 46 1938-1953.
 - 47 1940-1969.
 - 48 1968-1970.
 - 49 Voor exegese.
 - 50 Zondagen 1-52 van de Heidelbergse Catechismus,
z.d.
 - 51-53 Aantekeningen, z.d.
 - 54 'Christus in de Psalmen', z.d.
 - 55 'Vergeving en vergelding', z.d.
 - 56 Cahier met roosters en aantekeningen, 1933-1970.
 - 57 Selecta, z.d.
 - 58 Preekroosters van de Gereformeerde Kerk Rotterdam, 1970-1971.
 - 59 Lijsten met vrije zondagen voor Robbers, 1970-1971.
 - 60 Kaartsysteem met aantekeningen voor catechese,
z.d.
- Kerkbodes**
- 61 Kerkbode van de Gereformeerde Kerken in de Classis Brielle, 1935-1939.
1 pak
- 62 *De Vuurslag*, Kerkbode voor Zuidland, onder redactie van Robbers, 1938-1946.
1 pak
- 63 Kerkbode van de gereformeerde kerken van Rotterdam, 1970.
1 omslag
- 64 Bekendmaking voor kerkbodes, 1970.
2 stukken
- Contacten met gemeenteleden en collega's**
- 65 Overlijdensberichten, 1934 en 1944.
1 omslag
- 66-67 Correspondentie met F. van der Laar en dr. J. de Koning, betreffende het gezag van de bijbel, 1943.
2 omslagen

- 68 Brieven betreffende beroepingswerk, 1946 en 1953.
1 omslag
- 69 Kerkelijke mededelingen aan catechesanten en hun ouders, z.d.
2 stukken
- 70 Brief van H.P. Groeneveld waarin hij een gedicht van dr. J.H. Gunning citeert, 1962.
1 omslag
- 71 Correspondentie met ds. G.N. Lammers betreffende een uitnodiging aan Jan Wolkers voor een bondsdag voor de gereformeerde jeugd, 1967.
1 omslag
- 72 Orde van dienst van de uitvaart van ds. A. Brouwer en een foto, 1967.
1 omslag
- 73 Correspondentie met L.P. van Tienhoven over haar doop, 1970.
1 omslag
- 74 Brief van mej. L. van Diemen over handoplegging, 1970.
1 stuk
- 75 Stukken betreffende het huwelijk van het bruidspaar De Waard-Batenburg, 1970.
1 omslag
- 76 Foto van ds. G. Bouwmeester, z.d.
1 stuk
- Contacten met hoogleraren aan de Vrije Universiteit**
- 77 Brief van prof.dr. S.U. Zuidema betreffende partijvorming in de gereformeerde kerken, 1936.
1 stuk
- 78 Brief van prof.dr. H.H. Kuyper betreffende vragen omtrent het onder tucht stellen van een gemeentelid, 1936.
1 stuk
- 79 Brief van prof.dr. G.Ch. Aalders betreffende literatuur over het Oude Testament, 1937.
1 stuk
- 80 Brief van prof.dr. V. Hepp betreffende de houding van de kerk jegens de Duitse bezetter en de taak van de kerk met betrekking tot ongetrouwde moeders, 1941.
1 stuk
- 81 Brief van prof.dr. G.C. Berkouwer betreffende studie in de dogmatiek, 1951.
1 stuk

- 82 Kopie van een brief aan prof.dr. G.Th. Rothuizen betreffende diens kritiek op de Heidelbergse Catechismus, 1967.
1 stuk
- Ambtsjubilea**
- 83 Stukken betreffende zijn twintigjarig ambtsjubileum, 1954.
1 omslag
- 84 Foto-album zilveren ambtsjubileum, 1959.
1 deel
- b. Overige werkzaamheden**
- Oranje-Vereniging**
- 85 Inleiding over het Huis van Oranje, z.d.
1 omslag
- Bijzonder Vrijwillige Landstorm**
- 86 Oorkonde, uitgereikt bij de ontbinding van de Bijzonder Vrijwillige Landstorm, 1940.
1 stuk
- Duitse bezetting**
- 87 Stukken betreffende een verhoor en een waarschuwing door de Sicherheitsdienst, met betrekking tot zijn gedrag en prediking, 1943-1944.
1 omslag
- 88 Mededeling van het gemeentebestuur van Zuidland betreffende de terugkeer naar zijn oude woning, 1944.
1 stuk
- 89 Stukken betreffende de Commissie van Advies voor de Zuivering van het Overheidspersoneel, 1945.
1 omslag
- 90 Brief van de Commissie van het Joodse Boek betreffende de bewaring en de overdracht van het boekenbezit van een Joodse familie, 1946.
1 stuk
- Gereformeerd Jeugdverband Rotterdam-Centrum**
- 91 Programma's van jeugdsamenkomsten, 1948-1953.
1 pak
- 92 Correspondentie, 1953-1954.
1 omslag
- 93 Stukken betreffende de Bond van Meisjesverenigingen, z.d.
1 omslag

- 94 Stukken betreffende de afscheidsavond van Robbers als voorzitter, 1954.
1 omslag
- 95 Verslag van een gesprek over het kerkelijk jeugdwerk, 1955.
1 omslag
- 96 'Ds. P. Robbers en ons Jeugdverband', artikel uit *Luk-raak*, maandelijks mini-magazine voor jeugd en jongeren, 1971.
1 omslag
- Leraar godsdienstonderwijs**
- 97 Verklaring en akten betreffende zijn werkzaamheden als leraar godsdienstonderwijs, 1961-1963.
1 omslag
- Nederlands Christelijke Reis Vereniging**
- 98 Brief van het hoofdbestuur naar aanleiding van het beëindigen van zijn voorzitterschap, 1966.
1 stuk
- Publicist**
- 99 Stencils van een cursus over de Nederlandse Geloofsbelijdenis en over gewijde geschiedenis, 1942-1943.
1 omslag
- 100 Correspondentie met uitgeversmaatschappij J.H. Kok N.V. betreffende publicaties, 1950-1962.

1 omslag
- 101 Meditaties over bijbelteksten, met aantekeningen, 1951.
1 omslag
- 102-112 Artikelen, z.d.
10 omslagen en 2 stukken
- 102 *Ouderdom in de Heilige Schrift*
 - 103 *Zo wil God . . . Zo doe ik!*, over de gereformeerde levensstijl, met aantekeningen, eerste twee bladzijden.
 - 104 *Schriftbeschouwing.*
 - 105 *Het inzicht van alle inzicht*
 - 106 *Vuur halen*
 - 107 *Verlies ze niet*
 - 108 *De V.U. een vergissing?*
 - 109 *Je opdracht*
 - 110 *Werk als 'feest'*
 - 111 *Krachtproef en krachtvoedsel*
 - 112 *De televisie als stuk van de maatschappij*

D. Overige

- 113 Losse stukken, krante-artikelen, gedicht, bijbelteksten, overlijdensbericht en aantekeningen, 1929-1970 en z.d.
1 omslag
- 114 Jaarboekje van de gereformeerde kerk van Rotterdam, 1968.
1 deel
- 115 'H. Bavinck, gereformeerde dogmatiek, deel III', ongebruikt schrift met etiket, z.d.
1 deel.
- Nagekomen stukken**
- 116 Stukken, nagezonden door mw. M.G. Veeneman-Robbers (1987) betreffende ds. Robbers, 1964-1970.
1 omslag

Register op afzenders

- Aalders, G.Ch., 79
Andel, J.A. van, 4
Arkenbout, C., 1, 4
- Baambrugge, W.G., 1
Bakker, R., 4
Bejaarden Sociëteit 'Bergsingel',
Rotterdam, 4
Berghout, J., 4
Berkouwer, G.C., 81
Bijl, B., 4
Bond van Meisjesverenigingen, 93
Bos, A.C., 4
Bouma, B., 4
Bouwmeester, G., 4, 76
Brouwer, A., 72
Buesink, H., 4
Buitenhuis, J., 4
- Christelijke School voor Schip-
perskinderen, 4
Claasen-Schuijff, J.C., 4
Commissie van advies voor de vrij-
lating van politieke gevangenen
te Brielle, 89
Commissie van Beheer van de Raad
der Gereformeerde Kerk van
Rotterdam, 4
Commissie van het Joodse Boek, 90
- Dee, S.P., 4
Deventer, G. van, 4
Diemen, L. van, 74
Draat, H.F. van, 1
Dreu, M.P. de, 4
Driel, J. van, 1
- Eendebak, A., 4
Eringa-Bakker, W., 4
Evertse, M., 1
- Feijter, F. de, 4
Frenkel, H., 4
Gereformeerd Jeugdverband Rot-
terdam-Centrum, 92
- Griffioen, G., 13
Groeneveld, H.P., 4, 70
Gulik, van, 4
- Hagen, H., 1
Haren-Mulder, J., 4
Harskamp, J., 4
Hepp, V., 80
Hermans, J., 4
Hoeven, G. van, 4
Hoog, J. de, 23
- Hörchner, J.P., 4, 68
Jeugdverband Calvijn, 4
Jeugdverband Gideon, 4
Jongstra, G., 4
Jongstra, S., 4
- Kinderzorg Vereniging Classis Rot-
terdam der Hervormde Kerk, 4
Klapwijk, P., 4
Koning, de J., 67
Kroesen, M., 4
Kuyper, H.H., 78
- Laar, F. van der, 4, 66
Lammers, G.N., 71
Langkerk, H.A., 4
Lugt, J. van de, 4
Lummel, C.W.J. van, 1, 4
- Maan, C., 1, 4
Mantz, J., 1
Masereeuw, H., 4
Meer, W. ter, 4
Meyler, 4
Meyster, F.C., 4
- Nederlands Christelijke Reisvere-
niging, 97
Nelis, A., 87
Nes, J.M. van, 1
Nes-Sluis, H. van, 4
Nieuwstraten-Voorzaat, M.C., 4
Noort, M. van, 1

Popma, H., 4

Reeuwijk, 4
Reitsma-van Schaik, J.E., 4
Robbers, H., 4
Roon, C.C. van, 4

Rothuizen, G.Th., 82
Rutgers, A.A., 87
Schiereck, J.W., 4
Schippers-van Doorn, N., 4
Schoor-Malade, J.H. van de, 4
Sicherheitspolizei en S.D., 87
Sluif, D. van de, 4
Spies, G.J., 4
Stichting Clubhuizen De Jeugd-
haven, 4
Stolte, A.J., 4

Tackenberg, C., 4
Tazelaar, C., 4
Tienhoven, L.P. van, 73

Veen, van, 2
Visser-Kuiter, G., 4
Vliet, van, 4
Voogd, A. Th., 4

Waard-Batenburg, de, 75
Willigen, B., 4
Winckel, W.F.A., 1
Wolff, de, 4

Zellenrath, 4
Zending van de Gereformeerde
Kerken in Nederland, 4
Zuidema, S.U., 77